

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: M. K., narozený dne X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 12. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 16. 12. 2022, č. j. X se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 80 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 8. 9. 2022, č. j. X žalovaná zamítla žalobci žádost o změnu výše invalidního důchodu. Na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 50 %. Podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se jedná o invaliditu

druhého stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami, podle nichž žalovaná měla přiznat žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Žalovaná změnila namítané rozhodnutí ve věci. V řízení o námitkách nechala žalovaná vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu V (Duševní poruchy a poruchy chování), položku 5 (Poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy), písm. c) (středně těžké funkční postižení, značně snížená úroveň sociálního fungování, výkon některých denních aktivit značně omezen) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnoty v rozmezí 25-35 %. Lékař žalované zvolil hodnotu při vyšší hranici navýšenou o deset procentních bodů podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, a to vzhledem k další zdravotní komplikaci žalobce, tedy na celkových 45 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění se jedná o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobce brojil žalobou, v níž namítl následující: jeho zdravotní stav odpovídá invaliditě třetího stupně a byl nedostatečně zjištěn či chybně posouzen, a to i v řízení o podaných námitkách kvůli tomu, že se žalobcův zdravotní stav zhoršil či stagnuje. V tomto zdravotním stavu se žalobce nalézá tři roky. Má zdravotní problémy (tíky) poprvé pociťované už před 15-20 lety. Od té doby se tíky neustále zhoršovaly, poslední tři roky už tíky žalobci nedovolují provozovat jakoukoliv běžnou činnost. Mívá pocit úzkostného stavu, motá se mu hlava, chůze odpovídá opilému člověku (krok dopředu, krok dozadu, dva kroky do boku). Je velmi unavený při jakékoliv činnosti. Zadýchává se při činnosti, někdy i v klidu. Podlamují se mu nohy, není někdy schopný umýt nádobí, vytrít, dojít nakoupit (stará se o něj dcera, která je ve střídavé péči). Jinak žije žalobce sám. Je neustále zpocený. V létě je téměř paralyzovaný. Letní období trpí, tráví čas doma mezi ventilátorem a sprchou. Je mu stále dusno a zle. Veškerá léčba je celkem neúspěšná i přes to, že absolvoval velké množství vyšetření a terapií. Akorát léčba u psychiatricky v podobě léků mu zlepšila depresivní a úzkostný stav. Ale celkově je žalobcův stav velmi neuspokojivý. I přesto, že žalobce žádal, aby byl přítomen u odvolací komise v Plzni, nebylo mu to umožněno. Žalobce chce nové posouzení svého zdravotního stavu.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla následující: přezkum zdravotního stavu žalobce nepotvrdil uvedené námitky, naopak vedl k odůvodnění invalidity druhého stupně. Námitky žalobce shledala žalovaná jako nedůvodné. Z obsahu žaloby zcela jednoznačně vyplynulo, že hlavním důvodem pro její podání je nesouhlas žalobce s medicínským posouzením vlastního zdravotního stavu. S ohledem na tuto skutečnost žalovaná navrhla provedení důkazu odborným lékařským posouzením. Konkrétně žalovaná navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích výše shrnutých žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 70 %, a proto se v jeho případě jedná o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala postižení, jak ho vymezuje kapitola V, položka 7c vyhlášky o posuzování invalidity, a to v hodnotě 70 %. Byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je smíšená porucha osobnosti s vyhubými a závislými rysy, somatoformní porucha s panickými atakami, chronické motorické tiky, funkční porucha hybnosti, syndrom neklidných nohou (RLS), hyperventilační tetanie. U posuzovaného žalobce se jedná o těžké postižení, těžce narušen výkon většiny denních aktivit, funkčně významné poruchy osobnosti provázené jiným závažným duševním postižením, těžké narušení adaptability. Míru poklesu pracovní schopnosti u žalobce posudková komise stanovila **v celkové hodnotě 70 %**. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 29. 8. 2022, tzn. den psychiatrického vyšetření. Platnost posudkovou komisí stanovena trvale.

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni se složením posudkové komise a s obsahem posudku, přičemž proti nim nic nenamítli. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 70 %, což podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě třetího stupně, která byla dána ke dni napadeného rozhodnutí žalované.

Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce je invalidní v prvním stupni, bylo její rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její (předmětnou žalobou napadené) rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy **že invalidita třetího stupně žalobce vznikla ke dni 29. 8. 2022 a od té doby trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšný žalobce má vůči neúspěšné žalované právo na náhradu řízení (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Žalovaná je proto povinna do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 80 Kč za prokazatelně využitě poštovní služby žalobcem v průběhu soudního řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 23. června 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně